

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah

Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in the United States.
Issued every day except Sundays and legal holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHELSEA 3878

Entered as Second Class Matter, September 21, 1963, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

NO. 135. — ŠTEV. 135.

NEW YORK, TUESDAY, JUNE 10, 1930. — TOREK, 10. JUNIJA 1930.

VOLUME XXXVIII. — LETNIK XXXVIII.

HELENA SE NOČE POBOTATI S KRALJEM KAROLOM

BIVŠI ROMUNSKI KRALJ MIHAEL SE NAHAJA V VARSTVU SVOJEGA OČETA KAROLA

Princesa Helena noče razveljaviti razporeke. — Kraljica vdova je čestitala svojemu sinu po kronanju. — Oficijski naslov bivšega kralja Mihaela je "vojvoda iz Albe Julije", dočim se bo Helena tudi vbodoče imenovala "princesa - mati".

BUKAREŠTA, Romunska, 9. junija. — Princeza Helena se noče pobotati s Karolom, ki jo je zapustil leta 1925 ter prišel v inozemstvu živeti z Miss Magdo Lupescu. Princeza je s tem onemogočila načrte romunskih ministrov, da razveljavijo njeno razporeko.

Dosedanji kralj Mihael, osemletni sin Karola in Helene, je bil izročen v varstvo kralja Karola, kakor hitro se je izvedelo, da se princeza noče pobotati.

Fant, ki je bil tri leta na kraljevskem prestolu, je bil imenovan za velikega kneza in prestolonaslednika, ko je parlament glasoval, da ni bil njegov kraljevski naslov nikdar pravomočen. Mihaelu je podeljen naslov vojvode iz Albe Julije.

Karol je bil včeraj skoro soglasno proglašen za kralja. Sinoči se je prvič sestal s svojo bivšo ženo, princeso Heleno. Dolgo časa sta se pogajala, toda brez uspeha.

Zaenkrat še ni mogoče napovedovati, kakšen učinek bo imelo vse to na deželo.

Helena je sprva izjavila, da bi preklcala razporeko, če bi s tem preprečila razkol v deželi, toda sprememba, ki je bil včeraj prirejen Karolu, je bil tako ogromen in vsestranski, da ni mogel nihče dvomiti, da je pretežni del prebivalstva zadovoljen z novim kraljem.

Dogodki, ki so se prejšnji teden tako nenadno vršili, so se danes nadaljevali.

Ko se je izvedelo, da se kralj in princeza ne moreta pobotati, je začel Julius Maniu sestavljati svoj kabinet, ki bo nadomestil kabinet Georga C. Mironesca, kateri je bil samo štiriindvajset ur ministrski predsednik.

Kraljica Marija se mudi v Oberammergau na Nemškem. Kakšno stališče je zavzela, je jasno razvidno iz brzojavke, ki jo je poslala svojemu najstarejšemu sinu ter mu čestitala, ker je zasedel romunski prestol.

Kmalu po proglasitvi je odpotoval Karol iz Bukarešte v Cureo des Arges, kjer je položil velik venec na grob svojega pokojnega očeta kralja Ferdinanda.

Helena bo obdržala svoj naslov princeze-matere, ki ga je imela tekom Mihaelove vlade. Ostala je v Keiselef palači, dočim so njenega sina odvedli v kraljevo palačo, kjer bo njegov oče nadzoroval njegovo vzgojo.

Maniu-u je bilo naročeno, naj stvari nov kabinet, manj kot šestintrideset ur zatem, ko je bil resigniral kot ministrski predsednik.

Parlament je bil malo prej odredil, da mali Mihael ni bil pravzaprav nikdar pravi kralj, in da vsled tega ne kaže Romunski drugega kot da posadi na prestol Karola, ki je po smrti svojega očeta edini upravičen do prestola.

LONDON, Anglija, 9. junija. — Madama Magda Lupescu, zastran katere se je bil Karol pred leti odpovedal prestolu ter jo je prejšnji teden pustil na ocdilu, je strašno žalostna in potirala.

Po vsej Evropi so jo iskali časniki poročevalci, slednji so jo pa iztaknili v švicarskem letovišču Interlaken, kjer jim je s solznimi očmi pripovedovala:

— Ljubila sva se. Zares sva se ljubila. Strašno me boli, ko pom-

slim, da sva se ločila zavedno. Zdaj sem takorekoč izgnanka, ker se ne smem vrniti v domovino. Oh, kako sem ljubila Karola, in kako ga še vedno ljubim. Kar strese me ob misli, da ga ne smem nikdar več videti.

LONDON, Anglija, 9. junija. — Ko je bil sedanji romunski kralj Karol v Angliji, je bil gost Barba Jonescu. In Jonescu je danes izjavil:

— Prav nič bi se ne čudil, če bi združil Karol pod svojo vlado Romunsko in Madžarsko. Nihče se ne sme čuditi, če se bo v najkrajšem času začelo gibanje za združitve Romunske in Madžarske.

Možak je dostavil, da so mu deloma znani Karolovi cilji in nameni.

ADMIRAL BYRD BO ODLIKOVAN

Podadmiral bo imel vso svojo polarno posadko na platformi. — Posebno počaščenje za njegove zasluge.

WASHINGTON, D. C., 8. junija. — Posebna zlata svetinja Zemljepisne družbe bo podeljena podadmiralu Byrdu pred odhodom v Washingtonskem avditoriju v petek zveče, dne 20. junija.

Na platformi bo sedelo dva in sedemdeset mož, ki so preživeli šestnajst mesecev v južnih polarnih pokrajinah. Admiral Byrd je objavil, da bo privedel seboj trideset mož, ki so pomagali zalagati ekspedicijsko z Nove Zelandije, ter tudi dva in štirideset mož, ki so ostali v Mali Ameriki.

— Možje, ki so se vrnili v Novo Zelandijo potem ko so spravili zaloge skozi nevarna morja, so resnični junaki, — je pisal admiral dr. John Lagoroe-u, podpredsedniku družbe. — Vsi so hoteli ostati a igrali so igro kot možje in vsled tega zaslužijo vse priznanje.

Dne 20. junija bo admiral Byrd podal prvo poročilo glede znanstvenega dela ekspedicijske. Isti večer bodo prvič kazali prve kino-slike, napravljene tekom poleta na južni tečaj, in ekspedicijskega dela v Antarktiki.

Od časa naprej, ko se bo vršil uvodni sprejem Byrda dne 19. junija, bodo admiral Byrd in njegovi možje gosti Narodne zemljepisne družbe.

Dokler se bodo mudili v glavnem mestu, bodo ostali v Willard hotelu.

Program določa, da bodo admiral in njegovi možje obiskali Belo hišo malo po popoldne, nakar bodo obiskali mornariškega tajnika ter bodo gostje trusteev družbe.

Ker je admiral Byrd lastnik družbine Hubbard zlate svetinje, ki je bila podeljena le osmim osebam iz obstoja družbe, je bila skovana posebna svetinja, ki nosi naslednji napis:

— Richard Evelyn Byrd, podadmiral U. S. N. je odlično prispeval k raziskovanju Antarktike ter je prvi dosegel zemljepisni Južni tečaj po zraku dne 29. novembra 1929.

ZAPOSLENJE V GORNJEM DELU DRŽAVE

HIGHLAND, N. Y., 8. junija. — Woodstock in Gardiner, dve mesti v bližini tukajšnjega kraja, sta si pridobili odlikovanja pri zadnjem ljudskem štetju, da nimata niti ene osebe, ki bi bila nezaposlena. Druga mesta v bližini niso bila tako srečna, kajti povsod je bilo več nezaposlenih. V Woodstocku je kolonija umetnikov, ki lahko služijo denar.

STARKA REŠILA STARCA

HULL, Quebec, 8. junija. — Sedemdesetletna starca je rešila svojega moža, da ni utonil v Gati-naux reki v bližini tukajšnjega kraja. Napoleon Pilon, star 75 let, je ribaril na eni strani barke, kjer stanuje zakonski par preko poletja. Ko je padel v vodo, mu je priskočila žena na pomoč. Dvakrat se je že potopil, ko se je posrečilo njegovi ženi potegniti ga na breg. Mr. Pilon je moral ostati v postelji a njegovo življenje ni v nikaki nevarnosti.

BANDITI USMRTLILI REPORTERJA

Časnikar, ki je preiskoval delovanje čikaških banditov, je bil usmrčen ob belem dnevu.

CHICAGO, Ill., 9. maja. — Medtem ko skuša policija razjasniti deset umorov, ki so se pojavili v zadnjih desetih dneh, je postal žrtev čikaških banditov Alb. Lingle, splošno znani policijski reporter za Chicago Tribune. Usmrčen je bil ob belem dnevu sredi velike ljudske množice na Michigan Boulevardu.

Njegova smrt je bila posledica zahtev, ki so se začele pojavljati v časopisju, naj policija že enkrat napravi konec strašnemu divjanju čikaških banditov.

Lingle si je hotel ogledati konjske dirke v Washington parku.

Ko je vrgel v stran ogorek cigarete, se je skozi množico prerinil do njega napadalec ter oddal nanj več streliv. Prva krogla mu je pridrila glavo, druga pa prsi.

Morilec, ki je bil dobro oblečen mlad možik, visoke postave, je takoj nato izginil med ljudsko množico na Boulevardu.

Ljudje so začeli krikati: — Primite ga! Držite ga! — toda o njem ni bilo nobenega sledu.

Trideset minut pozneje je dal policijski načelnik preiskati vse soslednje hiše, kleti in strehe, toda iskanje bilo brezuspešno.

Zloglasne beznice, v katerih se zbirajo zločinski elementi, so bile mahoma prazne, kakor hitro se je raznesla vest o umoru.

Lastnik "Tribune" je razpisal za izsleditev morilca petindvajset tisoč dolarjev nagrade.

Lingle je bil star 37 let ter je bil že osemnajst let uslužben pri "Tribune".

NEPRESTANI BOJI V INDIJI

Angleška artilerija je ob-streljevala afganske pleme. — V Kapadwanju je bilo ranjenih nad štiristo oseb.

PEŠAVAR, Indija, 9. junija. — Angleška artilerija je danes več kot dvajset minut bombardirala votline, v katere je pobegnilo več sto članov nekega afganskega plemena, ki je vdorlo preko meje v Indijo.

To plemo predstavlja nekako revolucionarno organizacijo, koje voditelj se baje nahaja v angleških rokah.

BOMBAY, Indija, 9. junija. — V Kapadwanju v okraju Kaire, je prišlo te dni do velikih izredov med mahomedanci in Indijci. Več kot štiristo oseb je bilo ranjenih.

Danes je bilo obsojenih na šest mesecev ječe šest članov bombayskega narodnega kongresa.

Ljudska množica je v sodni dvorani nameravala oklicati obtoženca s cvetjem, kar je pa policija pravočasno preprečila.

HOHENZOLLERNCI ZOPET ZDRUŽENI

HAAG, Holandska, 9. junija. — Prejšnji nemški kronprinc je dospel s svojima bratoma Eitelom in Adalbertom z vlakom v Amerongen, da se udeležijo proslave srebrne poroke kronprince s princesinjo Cecilijo. Bivši kralj je poslal avtomobil, da privede njegove sinove in druge goste v Doorn. Drugi sorodniki pa bodo prišli jutri z avtomobilom iz Nemčije. Vsa žlahta bo zopet zbrana, da proslavi obletnico kronprince.

ADVERTISE n "GLAS NARODA"

INTERNIRAN NA LASTNEM BRODU

Kapitan Francisco Giannoni je kupil od ameriške vlade star torpedni rušilec ter ga posvoje preuredil. Ko je dospel v neko pristanišče North Caroline, so ga obdoližile zvezne oblasti, da nima v redu poverljivih listin. Pravda teče že dve leti in on je ves ta čas interniran na svojem brodu.

NEMŠKI VETERANI NA BOJIŠČU

Mirovne demonstracije se bodo vršile vsled tesnih stikov med Nemci, Amerikanci in Francozi.

BERLIN, Nemčija, 9. junija. — Natančno šestnajst let potem, ko je prišel valiti nemški val na Francijo v onih strašnih dneh 1. 1914, bodo bivši nemški vojaki odšli v Francijo na misliji dobre volje.

Če se bo uresničil načrt, bo mirovni sestanek nemških in francoskih veteranov pomenjal glavni dogodek poletja. Prejšnje čete nemške cesarske armade se bodo sestala s tisoči prejšnjih "poilujev" na pozoriščih najbolj trpkih bojev.

Ta sestanek pa se bo vršil v namenu, da se utrdi novo prijateljstvo ter pozabi vojne sovraštosti.

Reichsbanner je že razpravljalo načrtih in istotako je razpravljala analogna francoska organizacija, koje častna predsednika sta Briand, Herriot in Paul Boncour. Briand je rekel, da odobrava načrt.

Predlagano je bilo, naj se potuje najprej v Chemin-des-Dames ter nato v Pariz, kjer naj bi se vršilo veliko ljudsko zborovanje na Trocadero, da se ponese poslanico dobre volje v srce glavnega mesta, — je rekel major Mayer.

Nato hčemo oditi v Verdun, da položimo vence na grobove francoskih vojakov. Zatem name-ravamo obdržati spominsko slavo na nemškem pokopališču v bližini Douaumonta, kjer je pokopanih šest tisoč nemških vojakov.

Proti-francosko razpoloženje je še vedno močno v Nemčiji, — je rekel nemški major, — in naša dolžnost je boriti se proti temu.

NOVA SVETNICA

RIM, Italija, 9. junija. — Papež Pij XI. je danes popoldne prišel v katedralo sv. Petra, da počasti spomin Paole Frasinetti, ki je bila včeraj zjutraj proglašena za blaženo sredi impozantnih cerimonij.

DENARNA NAKAZILA

ZA VAŠE RAVNANJE NAZNANJAMO, DA IZVRŠUJEMO NAKAZILA V DINARJIH IN LIRAH PO SLEDEČEM CENIKU:

v Jugoslavijo		v Italijo	
Din	200	Lir	100
"	1000	"	200
"	5000	"	500
"	10,000	"	1000
	\$ 9.25		\$ 5.75
	\$ 18.50		\$ 11.30
	\$ 46.00		\$ 16.80
	\$ 91.00		\$ 27.40
	\$ 181.00		\$ 54.25

IZPLAČILA V DOLARJIH:

Pristojbina znaša sedaj za izplačila do \$30 — 60c; za \$50 — \$1; za \$100 — \$2; za \$200 — \$4; za \$300 — \$6.

Za izplačilo večjih zneskov kot goraj navedeno, bodi v dinarjih lirah ali dolarjih dovoljujemo še boljše pogoje. Pri velikih nakazilih priporočamo, da se poprej z nami sporazumete glede načina nakazila.

Izplačila po pošti so redno izvršena v dveh do treh tednih.

NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTERS ZG. PRISTOJBINO 7½.

SAKSER STATE BANK

62 Cortlandt Street New York, N. Y.
Telephone: Barclay 0300

